

SÄKERHETS DATABLAD

1. NAMNET PÅ ÄMNET/PREPARATET OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning:

JÄRNSULFAT TORR

REACH-reg.nr:

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från:

Användning:

Fällningsmedel, flockningsmedel, vattenbehandling

Begränsning av användning:

Ingen information om användningsbegränsningar finns tillgänglig.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad:

Swed Handling AB, Box 21, 601 02 NORRKÖPING

Tfn: 011-24 84 84, Fax 011-24 84 99

e-mail: helena.ejlerung@swedhandling.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer:

I nödsituationer ring 112 och begär Giftinformationscentralen för ytterligare information om produkten.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen:

Klassificering enligt CLP 1272/2008/EG:

Acute Tox. 4; H302

Eye Irrit. 2; H319

Skin Irrit. 2; H315

SKADLIGT VID FÖRTÄRING.

ORSAKAR ALLVARLIG ÖGONIRRITATION.

IRRITERAR HUDEN.

Klassificering enligt 67/548/EG:

Xn; R22-36/38

FARLIGT VID FÖRTÄRING.

IRRITERAR ÖGONEN OCH HUDEN.

2. FARLIGA EGENSKAPER

Se avsnitt 16 för förklaringar av riskfraser och faroangivelser.

De viktigaste skadliga effekterna:

Människors hälsa: Se avsnitt 11 för information om hälsoeffekter.

Fysikaliska och kemiska faror: Se avsnitt 9 för information om fysikaliska och kemiska egenskaper.

Potentiella miljöeffekter: Se avsnitt 12 för information om miljöpåverkan.

2.2 Märkningsuppgifter:

Faropiktogram:

Signalord:

VARNING

Faroangivelser:

H302	Skadligt vid förtäring.
H319	Orsakar allvarlig ögonirritation.
H315	Irriterar huden.

Skyddsangivelser:

(P102)	Förvaras oåtkomligt för barn.
P301+312	VID FÖRTÄRING: Vid obehag, kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
P305+351+338	VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
(P501)	Innehållet/ behållaren lämnas till kommunens återvinningscentral.

Skyddsangivelserna angivna inom parentes gäller enbart om produkten säljs till konsument.

2.3 Andra faror

Ingen information.

3. SAMMANSÄTTNING/UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

3.1 Ämnen:

<i>Ämne:</i>	Järn(II)sulfat heptahydrat
<i>Koncentration:</i>	100 vikt-%
<i>CAS-nr:</i>	7782-36-0
<i>EG-nr:</i>	231-753-5
<i>Indexnr:</i>	026-003-01-4

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen:

Allmän rekommendation:

Ge aldrig vätska eller framkalla kräkning om personen är medvetslös eller har kramper.

Vid inandning:

Flytta ut i friska luften.

Vid hudkontakt:

Borsta av. Tvätta omedelbart med mycket vatten. Ta av förorenade kläder. Kontakta läkare om besvär kvarstår.

Vid ögonkontakt:

Spola omedelbart med mjuk vattenstråle eller ögonspolvätska minst 5 minuter. Vid kvarstående besvär (intensiv sveda, smärta, ljuskänslighet, synpåverkan) fortsätt att spola och kontakta/ uppsök sjukhus eller läkare.

Vid förtäring:

Skölj munnen med vatten. Drink mycket vatten. Framkalla INTE kräkning. Kontakta läkare och/ eller transportera till sjukhus.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda:

Symptom:

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

Effekter:

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs:

Behandling:

Behandlas symptomatiskt. Se till att medicinsk personal vet vilket ämne det rör sig om och att de vidtar nödvändiga skyddsåtgärder.

5. BRANDBEKÄMPNINGSSÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel:

Lämpliga släckmedel:

Använd släckmedel som är lämpliga för lokala förhållanden och omgivande miljö.

Olämpliga släckmedel:

Vatten i hård stråle, skum med miljöfarliga ämnen.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra:

Särskilda risker vid brandbekämpning:

Vid brand kan svaveloxider (SO_x) frigöras.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal:

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal:

Vid brandsläckning skall fullständig skyddsutrustning och friskluftsapparat användas.

Ytterligare information:

Utrym närområdet. Kyl brandutsatta ytor med vatten. Avlägsna annat brännbart material. Släck endast mindre brand på egen hand. Undvik att släckvatten når vatten eller avlopp. Vidta åtgärder för att omhänderta släckvatten.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer:

Använd personlig skyddsutrustning enligt punkt 8. Undvik kontakt med produkten i ögon, på hud och kläder.

6.2 Miljöskyddsåtgärder:

Förhindra utsläpp till vatten och avlopp. Vid större spill i vatten underrätta vattenverk alternativt reningsverk. Vid spill som medför risk för miljöskada underrätta kommunens miljöskyddsförvaltning och/eller länsstyrelsens miljövårdsenhet.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering:

Skapa inte ett dammoln genom att använda borste eller tryckluft. Sopa eller dammsug upp spill och för över till rätt märkt behållare. Efter uppsamling kan smårester spolras bort med vatten.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt:

Kontaktinformation vid nödsituation (se avsnitt 1), Personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8), Avfallshantering (se avsnitt 13).

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering:

Råd för säker hantering:

För personligt skydd se avsnitt 8. Arbetsplats och arbetsmetoder utformas så att direktkontakt med produkten förhindras eller minimeras. Använd inte kontaktlinser vid hantering av produkten.

7. HANTERING OCH LAGRING

Åtgärder beträffande hygien:

Beakta allmänna hygienåtgärder vid kontakt med kemiska ämnen. Nöddusch och möjlighet till ögonspolning bör finnas på arbetsplatsen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet:

Krav på lagerutrymmen och behållare:

Lagra i originalemballage på torr, väl ventilerad plats (ej över rumstemperatur).

Råd för skydd mot brand och explosion:

Produkten är ej brännbar.

Ytterligare information om lagringsförhållanden:

Lagras åtskilt från starka syror och alkalier (betmedel). Skyddas mot luftfuktighet och vatten. Produkten är hygroskopisk.

7.3 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden:

Ingen information tillgänglig.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar:

Inga kontrollparametrar.

8.2 Begränsning av exponeringen:

Tekniska åtgärder:

Se skyddsåtgärderna uppräknade under avsnitten 7 och 8.

Personlig skyddsutrustning:

Andningsskydd: Andningsmask med filtertyp P2 kan behövas vid otillräcklig ventilation.

Handskydd: Använd skyddshandskar av t ex Polykloropren-CR.

Ögonskydd: Vid risk för direktkontakt eller stänk bör tätslutande skyddsglasögon användas.

Hud- och kroppsskydd: Lämpliga skyddskläder.

Begränsning av miljöexponeringen:

Spola inte ut i ytvatten eller avloppssystem.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper:

<i>Form:</i>	Granulat
<i>Färg:</i>	Grönt
<i>Lukt:</i>	Förlimbar
<i>Lukttröskel:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>pH-värde:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Smältpunkt/ fryspunkt:</i>	ca 64 °C
<i>Initial kokpunkt och kokpunktsintervall:</i>	> 300 °C
<i>Flampunkt:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Avdunstningshastighet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Brandfarlighet (fast form/ gas):</i>	Produkten är inte brandfarlig
<i>Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Ångtryck:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Ångdensitet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Relativ densitet:</i>	1.898 g/ml (20 °C)
<i>Bulkdensitet:</i>	800-900 kg/m ³ (20 °C)
<i>Löslighet:</i>	I vatten: 365 g/l (10 °C)
<i>Fördelningskoefficient:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>n-oktanol/vatten:</i>	
<i>Självtändningstemperatur:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Sönderfallstemperatur:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Viskositet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Explosiva egenskaper:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Oxiderande egenskaper:</i>	Inga

9.2 Annan information

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet:

Stabil vid rekommenderade lagringsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet:

Stabil vid normala förhållanden.

10.3 Risken för farliga reaktioner:

Ingen information.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.4 Förhållanden som ska undvikas:

Vid upphettning avgår kristallvatten.

10.5 Oförenliga material:

Starka syror, alkalier (betmedel), luftfuktighet och vatten.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter:

Svaveloxider (SO_x).

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna:

Akut toxicitet:

LD₅₀, oralt, råtta: 1 520 mg/kg

Förtäring: Sveda i mun och svalg, buksmärtor, kräkningar, diarré. Efter ev. fördröjning risk för svår allmänpåverkan.

Irritation och frätning:

Inandning: Sveda i ögon, näsa, mun och svalg. Ev. hosta.

Hud: Sveda, rodnad.

Ögon: Smärta, irritation.

Förtäring: Sveda i mun och svalg, buksmärtor, kräkningar, diarré. Efter ev. fördröjning risk för svår allmänpåverkan.

Allergiframkallande egenskaper:

Inga kända allergiframkallande egenskaper.

Cancerogenitet:

Inga kända cancerogena effekter.

Mutagenitet:

Inga kända mutagena effekter.

Reproduktionstoxicitet:

Inga kända reproduktionstoxiska effekter.

Teratogenicitet:

Ingen information tillgänglig.

Specifik organtoxicitet, enkel exponering (STOT SE):

Ingen information tillgänglig.

Specifik organtoxicitet, upprepad exponering (STOT RE):

Ingen information tillgänglig.

Fara vid aspiration:

Ingen information tillgänglig.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet:

LC50, fisk, 96 h: 20.8 mg/l	(Art: Oncorhynchus mykiss)
EC50, daphnia, 48 h: 7.1 mg/l	(Art: Daphnia pulex)
IC50, alger, 72 h: 22 mg/l	(Art: Chlorella vulgaris)

12.2 Persistens och nedbrytbarhet:

Ingen information.

12.3 Bioackumuleringsförmåga:

Ingen information.

12.4 Rörligheten i jord:

Ingen information.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen:

Krävs inte.

12.6 Andra skadliga effekter

Orsakar sänkning av pH i vattendrag och kan på så sätt vara farligt för vattenorganismer.

13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder:

Avfallskoden fastställs i samråd med den regionala avfallsmottagaren.

14. TRANSPORTINFORMATION

Ej klassificerat som farligt gods.

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/ lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö:

CLP-förordningen (1272/2008): Järnsulfat som säljs till allmänheten ska ha kännbar varningsmärkning.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning: Ingen information tillgänglig.

16. ANNAN INFORMATION

Uppgifterna i detta säkerhetsdatablad anses som korrekta enligt dagens kunskaper och erfarenhet men någon försäkran kan inte lämnas att informationen är fullständig. Det är därför i användarens eget intresse att klargöra om informationen är tillräcklig för det ändamål för vilket produkten ska användas.

Källor vid utarbetande av SDB:

- Leverantörs SDB
- CLP-förordningen (1272/2008)
- SFS 2011:927 "Avfallsförordningen"
- AFS 2011:18 "Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar"

16. ANNAN INFORMATION

Nytt omarbetat SDB som ersätter version 10-02-14

Nya uppgifter/ ändringar i punkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

Förklaring av riskfraser och faroangivelser i avsnitt 2:

H302	Skadligt vid förtäring.
H315	Irriterar huden.
H319	Orsakar allvarlig ögonirritation.
R22	Farligt vid förtäring.
R36/38	Irriterar ögonen och huden.